

Globalny standard czy własne rozwiązanie?

Praktycznie na każdym opakowaniu transportowo-logistycznym umieszczane są różnego typu etykiety, wykorzystywane zarówno podczas wewnętrznych procesów magazynowych, jak i podczas realizacji transportu. Niestety, większość z tych etykiet to indywidualne rozwiązania firm, które w żaden sposób nie są powiązane z innymi parterami w łańcuchu dostaw i służą wyłącznie ich twórcom. Kolejni odbiorcy sami tworzą wewnętrzne rozwiązania, naklejając tym samym swoje oznaczenia na jednostkę logistyczną. W związku z dążeniem do optymalizacji wszystkich działań logistycznych firmy na szczęście coraz częściej zadają sobie pytanie – czy warto wdrożyć jeden standard do oznaczania jednostek logistycznych, z którego mogliby korzystać wszyscy uczestnicy łańcucha dostaw?

Standardową etykietą logistyczną GS1 wdraża coraz więcej sieci handlowych, mobilizując tym samym do jej stosowania swoich dostawców. To właśnie sieci handlowe jako pierwsze zauważyły szereg korzyści, jakie przynosi ustandaryzowanie oznaczeń paletowych. Aby jednak w pełni zintegrować łańcuch dostaw, niezwykle istotne jest zaangażowanie również operatorów logistycznych do stosowania ujednoliconej etykiety. Identyfikacja jednostek logistycznych jest szczególnie istotna w procesach transportowych, począwszy od momentu przyjęcia przez operatora towaru do magazynu, poprzez wszelkie procesy zachodzące w ramach jego organizacji, aż po dostarczenie go do ostatecznego odbiorcy. Wykorzystując standardy GS1, jako integralną część swoich usług, operatorzy logistyczni mogą w łatwy sposób ujednolicić informacje i zautomatyzować ich odbiór oraz w pełni zintegrować się ze swoimi klientami.

Marnowany potencjał

Obecnie wykorzystanie standardowych etykiet GS1 przez operatorów logistycznych odbywa się w bardzo niewielkim stopniu. Przyzwyczajeni do tworzenia wewnętrznych rozwiązań, zarówno do identyfikacji, jak i komunikacji, operatorzy często nie mają do końca świadomości, jakie korzyści przyniosłaby im standaryzacja. Dodatkowo podkreślają, że mocno uzależnieni są od

Maciej Walenda
prezes zarządu
DSV Solutions

Wybór etykiety logistycznej GS1 jest naturalną konsekwencją standaryzacji i ciągłego usprawniania procesów zachodzących we wszystkich ogniwach łańcucha logistycznego. Przy ciągłym oczekiwaniu optymalizacji trudno wyobrazić sobie dzisiaj sytuację, w której ograniczeniem staje się rozbieżność standardów. W DSV Solutions stosujemy etykiety w standardzie GS1, dzięki czemu jesteśmy w stanie dostarczać dane w sposób pozwalający na ich automatyczne odczytanie przez odbiorcę. Jest to także niezwykle istotne na dowolnym etapie dostawy, ponieważ pozwala skrócić czas obsługi oraz wyeliminować ryzyko błędów.

Dla zapewnienia pełnej zgodności z globalnym standardem ściśle współpracujemy z Instytutem Logistyki i Magazynowania oraz GS1 Polska. Dzięki temu przy dowolnej modyfikacji, poprzez wykorzystanie raportów oceniających, jesteśmy w stanie zapewnić pełną zgodność naszych procesów ze standardem. Potwierdzenie takie wykorzystujemy również w sytuacji, w której nasi klienci otrzymują wymagania dotyczące sposobu realizacji dostaw, które bardzo często, poza specyfikacją czysto logistyczną, zawierają konkretne wytyczne dotyczące formatu etykiet.

Z punktu widzenia operatora poza wysyłką towarów niezwykle istotny jest też proces przyjęcia dostawy. Towary dostarczane do magazynu, zawierające kody SSCC, pozwalają na sprawną obsługę przyjęć. Jest ona zazwyczaj połączona z ASN, czyli automatyczną awizacją dostawy. Takie połączenie funkcjonalności pozwala na zdecydowane skrócenie czasu obsługi i optymalizację całego procesu łącznie z ograniczeniem ryzyka czynnika ludzkiego w procesie. Właśnie dlatego aktywnie promujemy rozwiązania tego typu wśród dostawców oraz producentów dostarczających towary do naszych magazynów. Warto także zauważyć, że standard GS1 to również inne narzędzia, takie jak rozbudowany EDI, czy wsparcie procesów globalnego śledzenia towarów, które jeszcze bardziej rozszerzają spójność i transparentność procesów logistycznych.

rozwiązań przyjętych przez swoich klientów, którzy niechętnie godzą się na wprowadzanie zmian w przyjętym sposobie identyfikacji, nie mając w świadomości długofalowych korzyści wynikających z wdrożenia standardu. Z drugiej jednak strony, operatorzy logistyczni wskazują na ciągle trudności w komunikacji z klientami oraz problemy związane z różnymi formatami oznaczeń paletowych dostarczanych przez klientów. W związku z tym coraz częściej podkreślają potrzebę standaryzacji również w zakresie transportu i logistyki.

Rozwiązanie stanowi tutaj zastąpienie wewnętrznych etykiet standardową etykietą logistyczną GS1 w aspekcie identyfikacji oraz wdrożenie ustandaryzowanych komunikatów elektronicznych w komunikacji z innymi uczestnikami łańcucha dostaw. Korzyści z takiego podejścia najlepiej widać na rynkach skandynawskich, gdzie 90% wszystkich jednostek transportowych jest identyfikowanych za pomocą etykiety GS1.

Jednoznaczna identyfikacja

Standardowa etykieta logistyczna GS1 w zastosowaniach transportowych może zawierać dane niezbędne z punktu widzenia realizacji procesu transportu i magazynowania. Składa się ona z 3 sekcji istotnych dla każdego z ogniw łańcucha dostaw:

1. Sekcja przewoźnika – zawiera takie informacje, jak: numer wysyłki, kod trasy czy dane dotyczące odbiorcy.
2. Sekcja klienta (odbiorcy) – zawiera informacje oczekiwane przez odbiorcę ładunku, np. numer zamówienia.
3. Sekcja dostawcy – zawiera informacje o zawartości jednostki logistycznej.

Każda z tych sekcji (poza numerem SSCC) jest opcjonalna i stosowana według potrzeb. SSCC (Seryjny Numer Jednostki Logistycznej) to globalny identyfikator GS1 używany do indywidualnej identyfikacji jednostek logistycznych. Numer SSCC pozwala na śledzenie danej jednostki, co wpływa korzystnie na monitorowanie zamówień i dostaw oraz automatyzację odbioru towarów. SSCC zapewnia niemal nieograniczoną pojemność numerów, upraszczając przyporządkowywanie numerów i gwarantując jednoznaczność identyfikację.

W praktyce, w trakcie realizacji procesu transportu czy magazynowania zachodzi wiele zdarzeń, które determinują rodzaj i treść informacji związanych z daną jednostką logistyczną. Przykładowo: fizyczną zawartość

Grzegorz Pepliński
p.o. dyrektora logistyki
PEKAES

Od 2012 r. PEKAES SA jest zarejestrowanym uczestnikiem systemu GS1 i w związku z tym ma prawo i możliwość do korzystania ze wszystkich standardów systemu GS1, w tym także etykiety logistycznej.

Celami opracowania i wdrożenia etykiety logistycznej GS1 były chęć rozwijania własnych narzędzi komunikacyjnych, wzrost jakości i efektywności obsługi, jak również sprostanie oczekiwaniom naszych klientów. Do momentu implementacji etykiety do naszego systemu WMS Qguar korzystaliśmy z rozwiązania informatycznego dostarczonego przez Instytut Logistyki i Magazynowania.

Dlaczego warto stosować rozwiązania oparte na standardach GS1? Kilka słów na temat samej etykiety logistycznej oraz korzyści płynących z jej stosowania.

Etykieta logistyczna GS1 jest jednym z podstawowych narzędzi stosowanych do oznaczania i monitorowania przepływu ładunków – jednostek transportowych, za pośrednictwem którego przedsiębiorstwa (producent, hurtownik, detalista, dystrybutor, przewoźnik, operator logistyczny) przekazują sobie informacje w standaryzowany, czyli jednoznacznie w skali świata, zrozumiały sposób. To porozumiewanie się jest możliwe dzięki stosowaniu standardów globalnego systemu GS1. Zawarte na etykiecie dane podane są zarówno w formie tekstu, jak i w postaci kodu kreskowego GS1-128. Za pomocą tego kodu możliwy jest automatyczny odczyt danych na temat zawartości jednostki logistycznej: ilości towaru, daty ważności, oznaczenia partii produkcyjnej, danych nadawcy i odbiorcy, numeru zamówienia oraz innych ważnych w łańcuchu dostaw informacji.

Zastosowanie w łańcuchach dostaw etykiet logistycznych według standardów GS1 daje następujące korzyści:

- pomiędzy wszystkimi partnerami w łańcuchu dostaw stosowany jest jeden standard zrozumiały jednoznacznie dla nich wszystkich – tak w kraju, jak i poza jego granicami,
- bezbłędna oraz błyskawiczna identyfikacja i rejestracja jednostek logistycznych, w wyniku zastosowania oznaczenia wzrokowego oraz standardowego kodu kreskowego GS1 – 128,
- jednoznaczna identyfikacja jednostek logistycznych, niezależnie od ich zawartości, dla różnych celów, w tym szczególnie śledzenia ruchu i pochodzenia towarów, czyli tak zwanego traceability,
- skrócenie czasu przyjęcia dostawy z zewnątrz, w porównaniu do czasu przyjęcia realizowanego metodami tradycyjnymi o ok. 30%,
- możliwość wykorzystania danych zamieszczonych na etykiecie w Elektronicznej Wymianie Danych – EDI.

Z danych przedstawionych przez Instytut Logistyki i Magazynowania wynika, iż w Polsce zaledwie 4% uczestników systemu GS1 stosuje standardową etykietę logistyczną. Dla porównania: w krajach skandynawskich 90% wszystkich etykiet na paletach w magazynowaniu i dystrybucji to etykiety zgodne z GS1.

Pamiętajmy jednak, że uczestnikami systemu GS1 nie są tylko operatorzy logistyczni, ale również producenci, dystrybutorzy, detaliści, którzy nie zawsze posiadają odpowiednie narzędzia informatyczne wspierające logistykę magazynową i dystrybucję, dlatego też może być to przyczyną tak małego zainteresowania stosowaniem tego typu rozwiązania. Oczywiście w takim wypadku ważnym ogniwem i wsparciem będzie pomoc ze strony operatorów logistycznych, profesjonalistów w tej dziedzinie, którzy jako pierwsi powinni wykorzystywać możliwości, jakie niesie za sobą wdrożenie etykiety logistycznej.

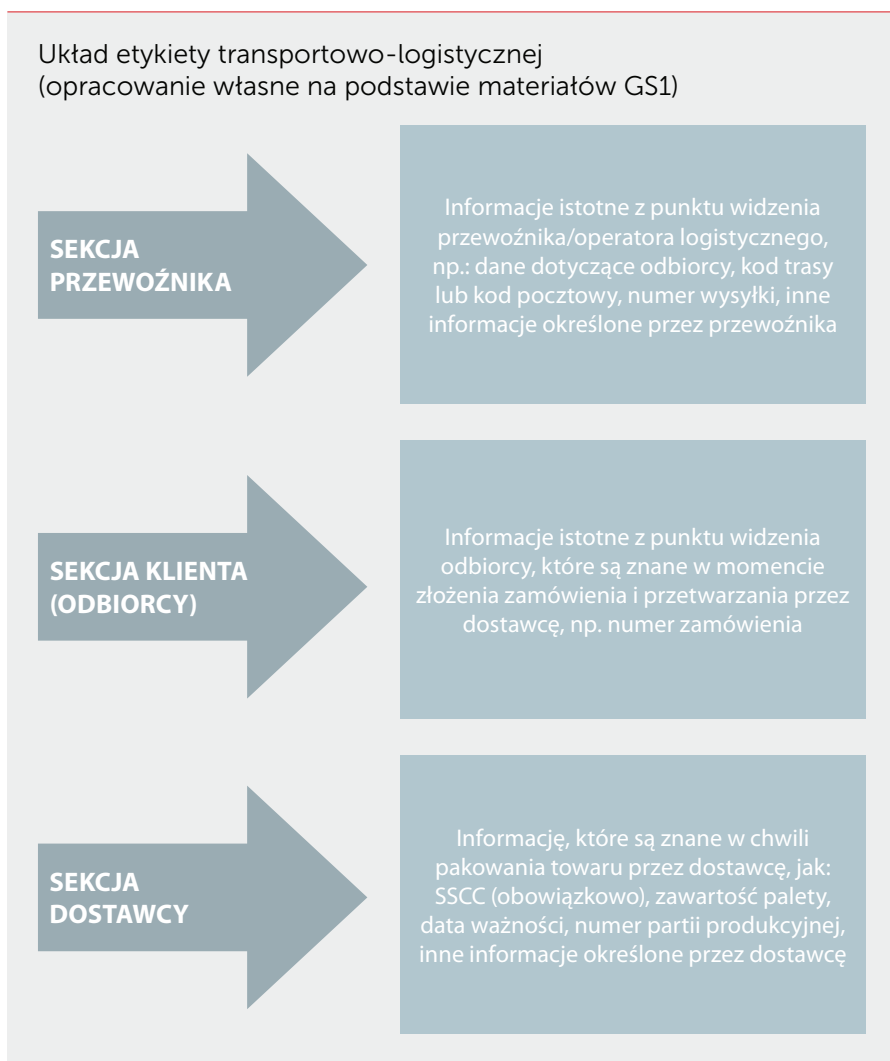
Uważam jednak, że coraz większa świadomość uczestników łańcucha dostaw wspierana przez ILiM, a przede wszystkim coraz częstsze wdrożenia etykiet logistycznych przez sieci handlowe, centra dystrybucyjne, odbiorców zagranicznych wymuszają na dostawcach oraz podmiotach biorących udział w łańcuchu dostaw wdrożenie znakowania palet standardowymi etykietami GS1.

jednostki zwykle określa się w trakcie pakowania wyrobów gotowych. W tym momencie możliwa jest identyfikacja jednostki logistycznej jako całości, a przez nadawcę tworzone są etykieta z numerem SSCC oraz informacja

o zawartości danej jednostki oraz np. data ważności czy partia produkcji. Inne informacje, takie jak np. miejsce przeznaczenia, znane są zazwyczaj dopiero w dalszych etapach łańcucha dostaw i umieszczane na

Różne formaty etykiet paletowych stosowane przez operatorów logistycznych (opracowanie własne)

dotychczasowej etykiety (powyżej już istniejącej). W sytuacji, gdy wszystkie te informacje znane są w momencie tworzenia pierwotnej etykiety, mogą być one umieszczone na jednej, wspólnej etykiety. W wymianie towarowej poszczególne dane są generowane i nanoszone przez dostawcę (producenta), operatora logistycznego (przewoźnika) i odbiorcę (np. sieć handlową). Docelowy model prawidłowej identyfikacji i komunikacji w łańcuchu dostaw zakłada uzupełnienie etykiety logistycznej

GS1 danymi przesyłanymi za pomocą standardowych komunikatów elektronicznych (EDI). Nad lokalizacją globalnych standardów i wytycznymi wdrożeniowymi pracuje obecnie Instytut Logistyki i Magazynowania – GS1 Polska, wspólnie z kilkoma firmami – uczestnikami systemu.

Korzyści – dla każdego ogniwa

Wykorzystanie standardowej etykiety logistycznej przynosi szereg korzyści dla każdego

ogniwa łańcucha dostaw. Firmy produkcyjne, poza sprostaniem wymagań sieci handlowych, dzięki wykorzystaniu standardowych oznaczeń mogą w szybki i elastyczny sposób dostosować się do szeregu innych odbiorców zewnętrznych bazujących na standardach GS1. Dodatkowo te same etykiety można wykorzystać na potrzeby usprawnienia własnych procesów magazynowych, np. przyjęć, kompletowania czy wydań. Producent stosujący standardowe oznaczenia palet może w przypadku niektórych operatorów logistycznych liczyć z tego tytułu na niższe koszty dystrybucji w porównaniu z firmami niestosującymi standardów.

Z punktu widzenia operatorów logistycznych niewątpliwie najważniejszą korzyść ze stosowania jednolitej etykiety stanowi wyeliminowanie konieczności nanoszenia wewnętrznych etykiet w poszczególnych etapach procesu transportu i magazynowania, co wiąże się ze sporą oszczędnością czasu i redukcją kosztów. Dodatkowo dzięki zastosowaniu standardów GS1 operatorzy logistyczni mogą liczyć na skrócenie czasu dostawy oraz znaczne obniżenie kosztów dystrybucji.

Należy zatem spodziewać się, że znakowanie palet standardowymi etykietami logistycznymi GS1 stanie się z czasem coraz bardziej powszechne, również wśród firm świadczących usługi logistyczne, zarówno w obszarach składowania, jak i transportu. ■

Agata Horzela

starszy specjalista

Instytut Logistyki i Magazynowania

GS1 Polska

O GS1

GS1 to międzynarodowe stowarzyszenie działające w 115 krajach i zrzeszające ok. 2 mln firm, w tym ponad 20 tys. w Polsce. GS1 Polska zarządza systemem GS1 w Polsce oraz wspiera uczestników systemu w efektywnym wdrażaniu standardów. Jest jedyną instytucją upoważnioną do przyjmowania firm i instytucji z Polski i UE do systemu GS1 i do nadawania im uprawnień do stosowania kodów kreskowych GS1. Opracowuje rozwiązania krajowe oraz bierze aktywny udział w rozwijaniu globalnych standardów i nowych zastosowań. Wraz z Instytutem Logistyki i Magazynowania realizuje prace badawczo-rozwojowe i usługi doradcze, podnoszące efektywność funkcjonowania przedsiębiorstw i całych łańcuchów dostaw.